MAKTABGACHA TA’LIM TIZIMIDA RAQAMLI VA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING DOLZARB MASALALARI

Xayrullayeva Rayxona Sherali qizi
Guliston Davlat Pedagogika Instituti
Xorijiy til va adabiyoti: ingliz tili yo‘nalishi talabasi
El.pochta: rayxonasheraliyevna07@gmail.com

Annotatsiya: Maqolada maktabgacha ta’lim tizimiga raqamli va innovatsion texnologiyalarni joriy etish bilan bog‘liq dolzarb masalalar ko‘rib chiqiladi. U ta'lim texnologiyasidagi mavjud tendentsiyalarni va ular yosh bolalar uchun ta'lim tajribasini qanday oshirishi mumkinligini o‘rganadi. Diqqatning asosiy yo‘nalishlari interaktiv ta’lim muhitini rivojlantirish, multimedia resurslarini integratsiyalash va erta yoshdagi bolalarni ta’lim olish uchun mo‘ljallangan ta’lim dasturlarini qo‘llashni o‘z ichiga oladi.

Kalit so‘zlar: maktabgacha ta'lim, raqamli texnologiyalar, innovatsion texnologiyalar, interaktiv ta'lim, multimedia resurslari, o‘quv dasturiy ta'minot, o‘qituvchilar malakasini oshirish, infratuzilma, individual ta'lim, erta bolalik rivojlanishi.

Abstract: The article examines products related to the introduction of accounting and innovative technologies into the preschool education system. It examines current trends in education and how they affect learning for young children. The main areas of attention are the development of interactive learning environments, the integration of multimedia resources and the application of educational programs designed for early childhood education.

Key words: preschool education, computer technologies, innovative technologies, interactive education, multimedia resources, teaching tools, application of teacher qualifications, infrastructure, individual education, early childhood development.

Raqamli va innovatsion texnologiyalarni maktabgacha ta’lim tizimiga integratsiyalashuvi pedagoglar va siyosatchilarning asosiy e’tiboriga aylandi. Dunyo texnologiyada jadal rivojlanib borayotgan bir paytda, yosh o‘quvchilarni kelajak uchun zarur ko‘nikmalar bilan ta'minlash uchun erta bolalik ta'limi ushbu o‘zgarishlarga moslashishi kerak. Raqamli vositalar va innovatsion yondashuvlar nafaqat o‘quv muhitini yaxshilaydi, balki yosh bolalarning kognitiv, ijtimoiy va hissiy rivojlanishi uchun juda muhim bo‘lgan interaktiv va qiziqarli tajribalar uchun imkoniyatlar yaratadi.[1]

So‘nggi yillarda ta'limda texnologiyaga e'tibor sezilarli darajada oshdi, bu bolalarning raqamli asrda qanday o‘rganishi haqida kengroq tushunchani aks ettiradi. Interfaol ta'lim platformalari, ta'lim dasturlari va multimedia resurslari an'anaviy o‘qitish usullarini o‘zgartirish imkoniyatiga ega bo‘lib, maktabgacha yoshdagi bolalar uchun o‘rganishni yanada qulay va qiziqarli qiladi. Ushbu texnologiyalar ijodkorlikni rivojlantirishi, tanqidiy fikrlashni rag‘batlantirishi va har bir bolaning o‘ziga xos ehtiyojlari va qiziqishlariga moslashtirilgan individual ta'lim tajribasini osonlashtirishi mumkin.

Biroq, maktabgacha ta'lim muassasalarida raqamli va innovatsion texnologiyalarni muvaffaqiyatli joriy etish bir qator muammolarni keltirib chiqaradi. Pedagoglarning ushbu vositalardan samarali foydalanish uchun yetarli darajada tayyorlanishini ta’minlash, shuningdek, ularning integratsiyalashuvini qo‘llab-quvvatlash uchun tegishli infratuzilmaga ehtiyoj katta ahamiyatga ega. Bundan tashqari, yosh o‘quvchilar o‘rtasida raqamli tafovutning kengayishiga yo‘l qo‘ymaslik uchun tenglik va foydalanish imkoniyati bilan bog‘liq muammolarni hal qilish juda muhimdir.

Raqamli va innovatsion texnologiyalarning maktabgacha ta’limga integratsiyalashuvi katta imkoniyatlar va muammolarni keltirib chiqaradi. Ushbu munozara ta'sirning asosiy yo‘nalishlariga, jumladan, ta'lim tajribasini oshirish, o‘qituvchilar malakasini oshirishning roli, infratuzilmaning ahamiyati va texnologiyadan adolatli foydalanish oqibatlariga qaratilgan.[2]

1. O‘quv tajribalarini oshirish: Raqamli texnologiyalar maktabgacha ta'lim muhitini sezilarli darajada boyitishi mumkin. Interfaol doskalar, planshetlar va ta'lim dasturlari kabi vositalar amaliy o‘rganishni osonlashtiradi va ijodkorlikni rivojlantiradi.

2. O‘qituvchilar tayyorlashning o‘rni: Maktabgacha ta’lim muassasalarida raqamli texnologiyalarni muvaffaqiyatli joriy etishning eng muhim jihatlaridan biri bu pedagoglarning kasbiy malakasini oshirishdir. O‘qituvchilar nafaqat yangi texnologiyalarni qo‘llash, balki ushbu vositalarni ularning pedagogik amaliyotiga qanday qilib samarali kiritish mumkinligini tushunish uchun etarli darajada tayyorlanishi kerak.

3. Infratuzilmaning ahamiyati: Tegishli infratuzilmaning mavjudligi raqamli texnologiyalarni maktabgacha ta’lim tizimiga muvaffaqiyatli integratsiyalashning yana bir muhim komponentidir. Ishonchli internetga kirish, yetarli qurilmalar va texnik yordam texnologiyalardan qay darajada samarali foydalanishga katta ta'sir ko‘rsatishi mumkin.

Maktabgacha ta’limga raqamli va innovatsion texnologiyalarni integratsiyalash natijalari turli kontekstlarda istiqbolli natijalar berdi:[3]

Ishtirok etish va motivatsiyaning ortishi: Raqamli vositalarni qabul qilgan ko‘plab maktabgacha ta'lim dasturlari o‘quvchilarning yuqori darajadagi faolligini bildiradi. Kuzatishlar shuni ko‘rsatadiki, bolalar raqamli kontent bilan o‘zaro aloqada bo‘lganda o‘rganishdan ko‘proq hayajonlanadilar, bu esa e'tiborning uzoqroq bo‘lishiga va sinfdagi mashg‘ulotlarda ishtirok etishning oshishiga olib keladi.

Yaxshilangan ta'lim natijalari: Ta'lim texnologiyasidan foydalanadigan maktabgacha ta'lim muassasalarida o‘tkazilgan tadqiqotlar o‘quvchilarning savodxonligi va hisoblash ko‘nikmalari yaxshilanganligini ko‘rsatadi.

O‘qituvchilarni rivojlantirish: O‘qituvchilar uchun keng qamrovli treningni ta'minlaydigan dasturlar raqamli vositalardan foydalanishda ishonch va malakani oshirishga olib keldi. Kasbiy rivojlanish seminarlarida qatnashadigan o‘qituvchilar ko‘pincha o‘zlarini dars rejalariga texnologiyani integratsiyalash uchun ko‘proq tayyorgarlik ko‘rishlari haqida xabar berishadi, bu esa ularning o‘qitish samaradorligiga ijobiy ta'sir qiladi.

Kengaytirilgan hamkorlikda o‘rganish: raqamli texnologiyalardan foydalanish talabalar o‘rtasida hamkorlikni kuchaytirishga yordam berdi. Guruh loyihalari va interfaol ta'lim tajribasini o‘tkazish imkonini beruvchi vositalar bolalarda ijtimoiy ko‘nikmalar va jamoada ishlash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi, bu ularning umumiy rivojlanishi uchun zarurdir.[4]

Xulosa qilib aytadigan bo‘lsak, maktabgacha ta'limda raqamli va innovatsion texnologiyalarning integratsiyasi o‘quv tajribasi va natijalarini sezilarli darajada o‘zgartirish imkoniyatiga ega. Biroq, o‘qituvchilarni tayyorlash, infratuzilma va tenglik bilan bog‘liq muammolarni hal qilish ushbu texnologiyalarning to‘liq afzalliklarini amalga oshirish uchun juda muhimdir. Resurslarga sarmoya kiritish, kasbiy rivojlanish va teng huquqli foydalanish majburiyatini birlashtirgan strategik yondashuv yosh o‘quvchilarni kelajakdagi muvaffaqiyatga tayyorlaydigan yanada inklyuziv va samarali maktabgacha ta'lim tizimini yaratishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Ziyamuhammedov, Bo‘ri, Mamarajab Tojiyev. Pedagogik texnologiya-zamonaviy o‘zbek milliy modeli. Toshkent. 2009.y

2. Azizxo‘jayeva N. N. pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. Toshkent. 2006.y

3. Bers, M. U. (2018). "The Role of Robotics in Early Childhood Education." International Journal of Technology in Education and Science, 2(2), 42-52. Retrieved from www.ijtes.net.

3-SHO‘BA. RAQAMLI VA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING UMUMIY O‘RTA TA’LIM SIFATI VA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDAGI O‘RNI